

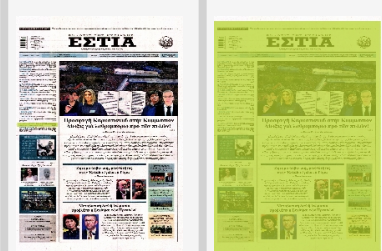
Media: ΕΣΤΙΑ

Page: 1,27

Published at: 19-05-2024

Author: Surface: 894.84 cm² Circulation: 1080

Subjects:

Χ. Γ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Η Πολιτεία της Κέρκυρας και η
σκηνογράφος Μαριλένα Άραβαντινού Σελ. 27

BIBΛΙΟ

Ἡ Πολιτεία τῆς Κέρκυρας καί ἡ σκηνογράφος Μαριλένα Ἀραβαντινοῦ

Κριτική - παρουσιάσεις: Χαρίκλεια Γ. Δημακοπούλου

Από τὴν Δευτέρα αὐτῆς τῆς ἐβδομάδος πού ἐκλείσει, ἡ ζωὴ ἔχασε πάλιν τὸν σχεδὸν εἰδυλτικὸ χαρακτῆρα τῶν Ἑορτῶν τοῦ Πάσχα καί μὲ τὸ ἄνοιγμα τῶν σχολείων ἐπανάλθε στοὺς γνώριμους ρυθμούς τῆς σέ ὅλη τὴν Χώρα καί ἰδιαίτερα στὴν Ἀθήνα, ὅπου τὸ δραματικὸ «μποτιλιάρισμα» τῶν δρόμων, οἱ πορείες καί τὰ ἐπεισόδια-καταλήψεις ἐπανερχοῦνται δυναμικὰ καί ἄμεσα. Τώρα τὸ ζήτημα δὲν εἶναι ἡ κακὴ οἰκονομικὴ κατάσταση τῶν Ἑλλήνων καί ἡ ἀνεργία τῶν νέων ἀλλὰ ἡ δῆθεν «γενοκτονία» στὴν Ἀωρίδα τῆς Γάζης. Καί μὴ χεῖρότερα! Αὐτὰ μοῦ θυμίζουν τὴν ἐποχὴ πού διεμνημονεύθηκα καί γιὰ τὸ Βιετνάμ (ἐνῶ οἱ περισσότεροὶ δὲν ἤξεραν οὔτε πού πέφτει στὸν χάρτη), γιὰ τὰ δικαιώματα τῶν Ἰνδιάνων καί ἄλλα ἀνάλογα. Εἶναι ἴδιον τῶν Ἑλλήνων νὰ κόπτονται γιὰ τὰ δικαιώματα ὁποιοῦδήποτε, ἐνῶ ὁ ἐν λόγω ὁποιοῦδήποτε ἀγνοεῖ καί τὴν ὑπαρξὴ μας! Τέλος πάντων, ἡ ζωὴ μας βρῆκε τοὺς ρυθμούς τῆς καί μᾶς προσφέρει εὐκαιρίες γιὰ νὰ ἐκνευρίζωμεθα.

■ **N. E. Καραπιδάκης, Διατάξεις Λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Πολιτείας τῆς Κέρκυρας, 1422-1797/ Libro d'ordini del Conciglio della magnifica Città di Corfu, 1422-1797 (εἰσαγωγή Φ. Μπαρδύτσος, ἐκδ. Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους - Ἐθνικὸ Τυπογραφεῖο, σελ. 700 + 16 σελ. ἀμοιτύπων σελίδων. Διεύθυνση ἀπὸ τὰ ΓΑΚ, τηλ. 210 67 82 200, e-mail archives@gak.gr).** Εἶχαμε πολὺν καιρὸ νὰ ἰδοῦμε ἐκδοσὴ πρωτογενούς ἀρχαιολογικοῦ ἀπὸ κρατικὸν φορέα. Ἡ ἐπάνοδος στὴν σειρά τῶν

ἐκδόσεων τῶν Γενικῶν Ἀρχείων τοῦ Κράτους ἀποτελεῖ μία πολὺ ἀνακουφιστικὴ εἰδηση καί σὰς ὁμολογῶ ὅτι μὲ ἐξαγορεύσει γιὰ πολλοὺς λόγους. Τὸ ὄψ' ὄψιν πρωτογενές ὕλικό, μὲ ἄλλους λόγους ἕνας κώδικας διατάξεων καί ἄλλων κανονιστικῶν κειμένων τῆς περιόδου τῆς Ἑνεοκρατίας ἀπὸ τὴν Κέρκυρα, προέρχεται ἀπὸ τὰ ΓΑΚ Κερκύρας, τὰ ὁποῖα διαφυλάσσουν πολὺ παλαιὸ ὕλικό καθὼς ἡ σεισμοπρακτικὰ τοῦ 1953 δὲν ἐπῆρασε τὸ νησί παρά ἐλάχιστα ὡς πρὸς τὴν πνευματικὴ κληρονομία, ἐνῶ ἀντιθέτως πολὺ ἀρχαῖο κὺλικὸ χάθηκε μὲ τοὺς βομβαρδισμούς τοῦ Β' Παγκ. Πολέμου. Ὅπως καί νὰ ἔχουν τὰ πράγματα, ὁ Καθηγητὴς κ. Καραπιδάκης ἀφιέρωσε πολὺν κόπο καί χρόνον γιὰ τὴν μεταγραφή τῶν κειμένων τοῦ τόμου, πού εἶναι γραμμένα στὴν Βενετσιάνικη διάλεκτο, μορφὴ τῆς Ἰταλικῆς μὲ ἀρκετὲς διαφορὰς ἀπὸ τὴν «καθαρεύουσα» Ἰταλικὴ τῶν ἀντιστοιχῶν ἐποχῶν. Γιατὶ ἀξίζει ἡ προσπάθεια; Διότι τὰ κείμενα τῶν διοικητικῶν κυρίως πράξεων καί ἀποφάσεων τοῦ κώδικα πού δημοσιεύονται τώρα μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ κατανοήσουμε καλύτερα τὸν τρόπο διοικήσεως τῆς Πολιτείας τῆς Κερκύρας ἐπὶ τέσσαρες αἰῶνες ὑπὸ τῶν Ἑνετῶν καί τὴν ἐξελικτικὴ πορεία τῆς κοινωνίας τοῦ νησιοῦ. Οἱ Ἑνετοὶ κατέκτησαν τὴν Κέρκυρα τὸ 1386 ἀφοῦ ἐξεδίωξαν τοὺς Γενουάτες, πού τὴν εἶχαν καταλάβει πειρατικὰ τὸ 1197, διαδεχόμενοι τοὺς Νορμανδούς (1081-1084, 1147-1149, 1185-1189), καί τὴν διετήρησαν ὡς τὸ 1207, ἐνῶ ἐν συνεχείᾳ περιήλθε στὴν ἐξουσία τοῦ Δεσποτάτου τῆς Ἠπείρου. Τὸ 1267 τὸ νησί ἐπέρασε στὸν Ἐλεγχὸ τῆς Δυναστείας τοῦ Ἀνζού καί παρέμεινε στὰ χέρια τῆς μέχρι τὴν εἰσβολὴ τῶν Γενουατῶν καί πάλιν κατὰ τὰ ἔτη 1379-1380. Ὁ Ἑνετικὸς πλήρης Ἐλεγχὸς καί ἡ κατοχὴ τοῦ νησιοῦ ἐδραϊώθηκαν τελικῶς τὸ 1401 γιὰ νὰ παραμείνῃ στὰ χέρια τῆς Γαληνοτάτης Δημοκρατίας τοῦ Ἁγίου Μάρ-

κου ἕως τὸ 1797, ὅποτε περιήλθε στοὺς Γάλλους μὲ τὴν Συνθήκη τοῦ Κάμπο-Φόρμιο. Τὰ μετέπειτα γεγονότα μέχρι τῆς τελικῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἐθνικῆς ἐνότητος μὲ τὴν Ἑνσωμάτωσιν στοῦ ἐλευθέρου Ἑλληνικοῦ Κράτους δὲν ἀφοροῦν τὸ σημερινὸ σημεῖομα. Τὰ κείμενα τῆς ἐκδόσεως παρουσιάζονται κατὰ σειράν καί ἀνερχοῦνται συνολικῶς σέ 321, μὲ τὸ πρῶτο ἀπὸ 7 Μαΐου 1422 καί τὸ τελευταῖο νὰ χρονολογεῖται τὴν 1η Σεπτεμβρίου 1796. Τὸ χρονικὸ εὐρὸς τῶν 375 ἐτῶν παρέχει τὴν εὐκαιρία σὲ ἐκείνους πού θὰ μπορέσουν νὰ ἀναγνώσουν καί νὰ μελετήσουν τὰ κείμενα νὰ διαγνώσουν τὸν κυμαινόμενο διὰ τὸν αἰῶνα ρόλο τοῦ Συμβουλίου τῆς Πολιτείας τῆς Κερκύρας, συμβουλίου ἀπαραίτητου γιὰ τὴν ὅμαλὴ διοίκησιν τοῦ νησιοῦ ἀπὸ τὴν Μητρόπολιν τῆς Βενετίας, καθὼς τότε οἱ ἀποστάσεις ἦταν μεγάλες. Τὸ ἐνδιαφέρον ἔγκειται στὸν συνεχῶς αὐξανόμενο ρόλο τοῦ Συμβουλίου, ὄχι μόνον λόγω τῆς ἀποστάσεως ἀλλὰ κυρίως λόγω τῶν μεταβολῶν πού ἐπέφερε ὁ χρόνος στὴν Γαληνοτάτη περιορίζοντας τὸ κύρος καί τὸν πλοῦτο τοῦ ὑστέρου Μεσαίωνα καί τῆς πρῶτου Ἀναγεννήσεως, καθὼς ἄνοιγαν οἱ θαλάσσιοι ὁκέανιοι δρόμοι καί οἱ ἰσορροπίες ἄλλαζαν μὲ τὴν δημιουργία τῶν μεγάλων ἀποικιῶν τῆς Νότιο Ἀσίας καί κυρίως στὸν Νέο Κόσμον τῆς Ἀμερικῆς. Τὰ δημοσιεύόμενα κείμενα πλαισιώνονται ἀπὸ τὴν εἰσαγωγὴ τοῦ Ἐπικ. Καθηγητοῦ τοῦ Ἰονίου Πανεπιστημίου κ. Φώτη Μπαρούτσου, καί κυρίως ἀπὸ τὸ ἐκτενὲς γλωσσάρι μὲ ἐρμηνεῖα θεσμῶν καί ἀξιομάτων ἀπὸ τὸν κ. Καραπιδάκη καί τὰ λεπτομερῆ εὐρετήρια καὶ ὄλους ἐκείνους πού τὸν ἐβοήθησαν καθὼς καί στὴν Γενικὴ Διευθύντρια τῶν ΓΑΚ γιὰ τὴν ὠραία πρωτοβουλία τῆς ἐκδόσεως.

■ **Σταῖρος Ζουμπουλάκης (ἐπιμ.), Μαριλένα Ἀραβαντινοῦ. Σκηνογράφος καί ζωγράφος (ἐκδ. Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη τῆς Ἑλλάδος, σελ. 218. Διεύθυνση ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη, Κέντρο Πολιτισμοῦ Σταῖρος Νιάρχος).** Πρόκειται γιὰ τὸν κατάλογο τῆς πρώτης ἀναδρομικῆς ἐκθέσεως τοῦ ἔργου τῆς Μαριλένας Ἀραβαντινοῦ (1927-2019), πού διοργανώθηκε στὴν Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη καί λίγη στίς 31 Μαΐου. Ἡ Ἀραβαντινοῦ ἦταν κόρη τοῦ Ὑψηλοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καί βουλευτοῦ τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων Παν. Ἰ. Ἀραβαντινοῦ, ἀπὸ οἰκογένεια τῆς Πελοποννήσου καί μὲ νομικὴ παιδεία ἐπιγενεῆς, ὅπως ἄλλωστε καί ἡ μητέρα τῆς ζωγράφου Ἑλένη Δαμασκηνοῦ. Ἡ Μαριλένα Ἀραβαντινοῦ ὑπῆρξε τὸ νεώτερο μέλος τῆς καλλιτεχνικῆς ὁμάδος τοῦ Ἀρμού, ἀλλὰ σταμάτησε τὴν ζωγραφικὴ τῆς ἐνασχόλησιν πολὺ ἔνωρίς, ἀπὸ τὴν ἡλικία τῶν 68 ἐτῶν, μὲ τὸν θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ τῆς. Τὸ σκηνογραφικὸ ἔργο τῆς ὅμως συνεχίσθηκε σχεδὸν μέχρι τοῦ τέλους τῆς ζωῆς τῆς. Στὸν δεύτερο τομέα αὐτὸν συνέβαλε σὲ πολλὰς ἐμβληματικὰς παραστάσεις τόσο ἰδιωτικῶν θιάσων ὅσο καί (ἄπαξ) μὲ τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο σὲ συνεργασία μὲ τὸν Ἀλέξη Σολομὸ τὸ 1963. Ἡ καλλιέργειά τῆς εἶναι προφανῆς στὴν λεπτότητα τῆς ἐργασίας τῆς καί στὴν ἱστορικὴ ἀκρίβεια τῶν σκηνοκῶν τῆς, χωρὶς αὐτὰ νὰ παύουν νὰ εἶναι ἀπολύτως χρηστικά καί εὐέλκτα. Ὅμως ἡ ἐκθεσις καί ὁ κατάλογος ἐπικεντρώνονται κυρίως στὸ ζωγραφικὸ τῆς ἔργο, ἀναδεικνύοντας τὴν Ἀραβαντινοῦ σὲ σημαντικὴ προσωπιογράφου τοῦ β' ἡμισίου τοῦ 20οῦ αἰῶνος, ἀλλὰ καί καλλιτέχνια πού εἶχε ἐξελικτικὴ πο-

ρεία στίς τεχνολογίες πού ἐκάστοτε ἐπέλεγε γιὰ νὰ ἐκφρασθῆ. Οἱ συνθέσεις τῆς εἶναι ἐνδιαφέρουσες γιὰ τὴν δομὴ τους γιὰ τὸ χρῶμα, καθὼς ἡ παλέτα τῆς περιορίζετο σὲ συγκεκριμένη χρωματικὴ ἀρμονία κάθε φορὰ. Δὲν ἀποτελοῦν κατακλισμὸ χρωμάτων, ἀλλὰ ἐναρμονισμένο καί ἥπιον σχεδὸν πάντοτε χρωματικὸ σύνολο. Ἡ παρουσίασις τοῦ συνολικοῦ ἔργου τῆς ἔχει ζωηρὸ ἐνδιαφέρον διότι μὲ τὴν πάροδο τῶν ἐτῶν λησμονήθηκε ἡ ζωγράφος καί πνίγηκε ἀπὸ τὴν σκηνογράφο...

■ **Πολυχρόνης Κουτσάκης, Κάτι σάν ἀγάπη (ἐκδ. Πατάκη, σελ. 304, εὐρώ 15).** Ἀστυνομικὸ μυθιστόρημα πολὺ καλογραμμένο ἀπὸ σχετικῶς νέον συγγραφέα, ὁ ὁποῖος ὅμως ἔχει ἤδη νὰ ἐπιδείξῃ σειρά βιβλίων τοῦ συγκεκριμένου εἶδους. Ὁ κ. Κουτσάκης ἔχει τιμηθῆ μὲ διάφορα βραβεῖα ἀπὸ τὸ περ. «Ἀναγνώστης», καί κρατικὰ βραβεῖα ἐφηβικοῦ-νεανικοῦ μυθιστορηματοῦ καί θεατρικοῦ ἔργου. Ἐδῶ ὁ ἰδιωτικὸς ἀστυνομικὸς (ντετέκτιβ) μὲ τὸ μυθιστορηματικὸ ὄνομα Γιώργος Δάντης καλεῖται νὰ ἐπιλύσῃ μία δύσκολη ὑπόθεση ἐξαφανίσεως τῆς Ἰφιγένειας Καρακίη, τεννίστριας μὲ πολλὰ ὑποσχόμενα καριέρα. Τὴν ἔρευνα ζητεῖ ἡ ἀδελφὴ τῆς 17έτιδος ἀθλητριάς Λένα Καρακίη, ἀντιδήμαρχος Χανίων, νεαρή, πολὺ ὀμορφὴ καί προκλητικὴ πού τροφοδοτεῖ συνεχῆ κουτοπολιὰ μὲ τὴν παρουσία καί τὴν ἀνάδειξί τῆς στὴν γενετήριά τῆς.

Τὸ σκηνοκὸ εἶναι αὐτό, ἀλλὰ οἱ ἐξελίξεις—πού δὲν θὰ σὰς ἀποκαλύψω—καταιγιστικὲς καί καταστροφικὲς! Καί τὸ τέλος ἀπροσδόκητο, ὅπως ἐπιβάλλεται σὲ ἐνα ἀστυνομικὸ μυθιστόρημα! ▲▼